

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/111/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118206686
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8118206686.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD., v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO 31 335 004, proti žalovaným: 1/ C. Z., S.. X.X.XXXX, M. Q. XX, XXX XX Q., 2/ M. Z., S.. XX.X.XXXX, M. Q. XX, XXX XX Q., obaja právne zastúpení: JUDr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom Konštantínova 3308/6, Prešov, o zaplatenie 18.868,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1.rade a 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 185 eur od 1.3.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietajú.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia sumy vo výške 18.868,90 eura spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXX X XX bola so žalovanými v 1. a 2. rade uzatvorená Zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.11.2012, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným v 1. a 2. rade mimoriadny medziúver č. XXXXXXX X XX vo výške 18.500 eura. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali splácať do pridelenia cieľovej sumy úroky medziúveru 6,59 % ročne, vkladať mesačné vklady pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,07 eura, mesačnými splátkami vo výške 101,60 eur a platiť poplatok za poistenie úveru vo výške 7,40 eur. Keďže žalovaní v 1. a 2. rade si nespĺnili svoje zmluvné povinnosti, prestali splácať medziúver, z toho dôvodu žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok a zároveň ich upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Dňa 5.2.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru.

2. Žalovaní sa k podanej žalobe vyjadrili písomným podaním z 26.9.2018, v ktorom uviedli, že úver je bezúročný a bez poplatkov, keďže neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010. Vzniesli námietku premĺčania, keďže omeškanie so splácaním úveru nastalo od mája 2015 nezaplatením celej mesačnej sumy, t. j. od 2.6.2015 a žaloba bola podaná až 13.6.2018. Záverom uviedli, že majú záujem svoj dlh splácať aj naďalej.

3. K tomuto vyjadreniu žalovaných sa písomným podaním doručeným súdu 23.10.2018 vyjadril žalobca, pričom uviedol, že úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti, pričom poukázal aj na článok 10

Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 ako aj na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci C-42/15, teda úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. K premlčaniu dôvodil, že v zmluve bolo v čl. II, časť Medziúver, bod 3. Úverovej zmluvy dohodnuté, že splátky musia byť uhradené do 15. dňa v mesiaci, teda premlčacia doba začala plynúť 16.6.2015, teda žaloba bola 13.6.2018 včas. Napokon poukázal na to, že na základe žiadosti žalovaných zo dňa 12.2.2016 žalobca listom zo dňa 26.2.2016 súhlasil so sanáciou omeškaných splátok a s dočasným odkladom splátok. Navrhol žalobe vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 5 a nasl. je zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovanými, na č. l. 9 a nasl. sú všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, na č. l. 11 je výpis z účtu z odstúpeného medziúveru, na č. l. 14 a nasl. je výpis z účtu stavebného sporenia, na č. l. 17 je oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru vo vzťahu k žalovanej v 1.rade spolu s doručenkou, na č. l. 19 a nasl. je oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru vo vzťahu k žalovanému v 2.rade s doručenkou, na č. l. 21 je upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 4.12.2017 vo vzťahu k žalovanej v 1.rade spolu s doručenkami, na č. l. 44 a nasl. je vyjadrenie žalovaných k žalobe prostredníctvom právneho zástupcu, na č. l. 50 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaných, na č. l. 54 sa nachádza zmena splátkového plánu zo dňa 26.2.2016, na č. l. 53 sa nachádza žiadosť o splátkový kalendár, žiadosť o odklad splátok zo strany žalovaných vo vzťahu k žalobcovi zo dňa 12.2.2016, ako aj ďalším spisovým materiálom.

5. Dňa 13.11.2018 tunajší súd vyhlásil rozsudok č. k. 16 Csp 111/2018-63, ktorým uložil žalovaným v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.868,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vo vzťahu k trovám konania uviedol, že žalobca má voči žalovaným v 1. rade a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalobca tvrdil, že so svojimi peňažnými prostriedkami bude môcť opätovne disponovať až v momente, keď mu budú tieto peňažné prostriedky reálne vrátené. Skutočnosť, že žalobca má právo požadovať vrátenie peňažných prostriedkov jednorazovo ešte neznamená, že mu boli aj vrátené. Nakladať s peňažnými prostriedkami a dosahovať z nich zisk môže žalobca až potom, čo mu budú peňažné prostriedky skutočne vrátené, nakoľko obchodovať s právom požadovať nejaké peňažné prostriedky sa nedá. Na podporu svojho tvrdenia žalobca citoval viacero rozhodnutí odvolacích súdov. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie nijako neodôvodnil zamietnutie nároku žalobcu na úroky z omeškania z dlžných poplatkov za poistenie úveru, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný. Napokon žalobca zdôraznil, že nezaplatené úroky predstavujú ku dňu splatnosti úveru zákonom ustanovené plnenie zo zmluvy, ktoré má veriteľ právo požadovať, a teda v zmysle Občianskeho zákonníka má právo z tohto plnenia požadovať aj úroky z omeškania. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom rozsahu tak, že žalovaným v 1. a 2. rade uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 6,59 % p. a. úrok za úver zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia a 5 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 1.651,81 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca zároveň navrhol, aby odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Proti uvedenému rozsudku, v rozsahu jeho výroku, ktorým súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.868,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalovaní namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaní v odvolaní tvrdili, že v dôsledku absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k), a to výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je nevyhnutné považovať

predmetný úver ex lege za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súčasne vyjadrili presvedčenie, že nimi vznesená námietka premlčania je dôvodná, čo vyplýva z bodu 3 odôvodnenia napadnutého rozsudku, keďže medzi začiatkom plynutia premlčacej doby 16.05.2015 a uplatnením nároku na súde 13.06.2018 uplynulo viac než tri roky, pričom súd zrejme omylom uviedol, že žaloba bola podaná včas. Na základe uvedených skutočností žalovaní navrhli, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 30.1.2020 č. k. 15Co 26/2019-96 rozhodol tak, že zamietol návrh občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, na pribratie do konania. Potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené a vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku z úveru vo výške 6,59 % ročne za obdobie od 1.3.2018 do zaplatenia. Zároveň odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o úrok z omeškania zo sumy 1.651,81 eur vo výške 5 % ročne za obdobie od 1.3.2018 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Svoje rozhodnutie odvolací súd vo vzťahu k zrušujúcemu výroku odôvodnil najmä tým, že v zmysle odvolacieho návrhu žalobcu tento nesúhlasil so zamietnutím žaloby o zaplatenie 5% úroku z omeškania od 1.3.2018 do zaplatenia zo sumy 1.651,81 eur. Táto suma predstavuje rozdiel medzi sumou 18.738,89 eur, čo bol zostatok istiny k 1.3.2018 a sumou 17.087,08 eur, ktorá suma predstavovala nezaplatenú istinu ku dňu zosplatenia úveru. Pokiaľ súd prvej inštancie v bode 35. rozsudku uvádza, že žalobu zamietol aj o úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných zmluvných úrokov, tak túto sumu bližšie nešpecifikuje, hoci z rozpisu žalovanej sumy sa dá predpokladať, že úroky z omeškania neboli priznané z celkovej sumy zmluvných úrokov 1.537,77 eur. Ostávajúcich 114,04 eur ostalo bez akéhokoľvek vyporiadania sa súdom prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia, aj keď predmetný nárok bol zamietnutý ako nedôvodný. Z uvedeného dôvodu je rozsudok v časti zamietnutia 5 % úroku z omeškania od 1.3.2018 do zaplatenia arbitrárny, preto bol v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušený v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže nedostatočným odôvodnením rozsudku v tejto časti došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Ďalej odvolací súd dôvodil, že z rozhodnutia súdu nevyplýva ako sa tento vypořiadal so žiadaným úrokom z omeškania aj zo sumy 185,- eur predstavujúcu poistenie úveru. Uložil súdu prvej inštancie zopakovať dokazovanie a o žalovanom nároku opakovane rozhodnúť, vrátane rozhodnutia o trovách konania tak, aby došlo k naplneniu práva účastníkov na spravodlivý proces.

10. Po vrátení veci súd prvej inštancie doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi od ostatného pojednávania konštatovaním, že ostatné pojednávanie v predmetnej veci bolo dňa 13.11.2018 č. I. 61, kde je zápisnica o pojednávaní na č. I. 61 spisu, na č. I. 63 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16Csp/111/2018-63 zo dňa 13.11.2018, na č. I. 68 a nasl. je odvolanie žalobcu voči vyššie uvedenému rozsudku, na č. I. 74 sa nachádza odvolanie žalovaných, na č. I. 84 je vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaných, na č. I. 96 a nasl. je rozsudok KS PO č. k. 18Co/26/2019-96 zo dňa 30.1.2020, na č. I. 112 a nasl. je ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na pojednávaní a súd oboznámil aj ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaných z neúčasti na pojednávaní, pričom zistil tento skutkový stav:

11. Žalobca uzatvoril so žalovanými 1. a 2. rade na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX Zmluvu o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.11.2012, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným v 1. a 2. rade mimoriadny medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 18.500 eura.

12. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali uhrádzať mesačný vklad na účet stavebného sporenia vo výške 29,07 eur, ako aj mesačné splátky úrokov z medziúveru vrátane poplatku za prijatie do poistenia vo výške 109 eur, teda celková výška mesačnej splátky bola 138,07 eur. Úroková sadzba medziúveru bola vo výške 6,59 % fixná na 5 rokov a úroková sadzba stavebného úveru fixná na celú dobu bola 4,75 %. Počet splátok istiny ako aj úrokov zo stavebného úveru bol 107, počet splátok z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy bol 217, priemerná hodnota RPMN pri stavebnom úvere aj medziúvere vo výške 20,15 %, RPMN vo výške 6,41 % pri stavebnom úvere a 7,56 % pri medziúvere, konečná splatnosť stanovená na 30.11.2039.

13. Podľa čl. II. zmluvy bod. 3 ďalšie splátky úrokov a poplatkov za poistenie sú splatné prvého každého mesiac a musia byť uhradené veriteľovi do 15. mesiaca.

14. Listom zo dňa 12.2.2016 žalovaní žiadali žalobcu kvôli nepriaznivej finančnej situácii možnosť odkladu splátok a splátkový kalendár.

15. Žalobca listom zo dňa 26.2.2016 vyslovil súhlas so zmenou splátkového plánu, pričom povolil odklad mesačných vkladov na účte sporenia č. XXXXXXXX X XX okrem splátky poistného vo výške 7,40 eur na dobu od 1.3.2016 do 31.7.2016 a zároveň na účte medziúveru povolil sanáciu omeškaných splátok úveru vo výške 101,60 eur a následne dočasne znížil mesačné splátky na 39,20 eur na dobu od 1.3.2016 do 31.7.2016, teda mesačnú splátku znížil na obdobie od 1.3.2016 do 31.7.2016 z pôvodnej výšky 138,07 eur na dočasne zníženú splátku vo výške 46,60 eur (39,20 eur + 7,40 eur).

16. Listami z 4.12.2017 žalobca vo vzťahu k obom žalovaným ich upozornil na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko v zmysle výziev nedošlo k úhrade dlžných splátok.

17. Listami z 5.2.2018 žalobca vo vzťahu k obom žalovaným oznámil, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 5.2.2018.

18. Z výpisu z účtu z odstúpeného medziúveru číslo zmluvy XXXXXXXX X XX (č. I. 11 a nasl. spisu) vyplýva, že dlžná suma k 5.2.2018 predstavuje sumu 18.868,90 eur.

19. Z výpisu z účtu stavebného sporenia číslo zmluvy XXXXXXXX X XX (č. I. 14 a nasl. spisu) vyplýva, že nasporená suma k 5.2.2018 predstavuje sumu 1.405,52 eur.

20. Na pojednávaní konanom 13.11.2018 v neprítomnosti žalobcu, ktorý sa ospravedlnil, právny zástupca žalovaných uviedol, že úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda absentuje tam rozpis splátok. Poukázal aj na to, že konkrétne v tejto spotrebiteľskej zmluve nie sú uvedené predpoklady na výpočet RPMN, avšak v tejto zmluve je uvedené, že v bode 1 čl. I, teda v základných podmienkach zmluvy, že predpoklady použitia na výpočet RPMN sú uvedené v prílohe č. 2 k tejto zmluve, čo považoval za nepostačujúce. Namietol premlčanie celého nároku, nakoľko premlčacia doba začala plynúť od 2.6.2015 potom čo žalovaní si neplnili zmluvné povinnosti, avšak žaloba bola podaná až po 3-ročnej premlčacej lehote. Ocenil mimozmluvné ústupky žalujúcej strany, avšak toto nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania a nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

21. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie takto právne posúdil:

22. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

24. Podľa § 7 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 310/1992 Z. o stavebnom sporení, stavebné sporenie vykonáva stavebná sporiteľňa na základe ňou vydaných zásad schválených Národnou bankou Slovenska po dohode s ministerstvom, ktoré musia obsahovať najmä a) druhy stavebného sporenia a podmienky uzatvárania zmlúv o stavebnom sporení a zmlúv o stavebnom úvere, b) zloženie fondu stavebného sporenia, postup a lehoty pri poskytovaní stavebného úveru, podmienky a predpoklady poskytnutia stavebného úveru, c) postup a lehoty pri usporiadaní vkladov zo zrušených zmlúv o stavebnom sporení, d) spôsob ochrany stavebného sporiteľa pri odobratí bankového povolenia alebo pri zániku bankového povolenia stavebnej sporiteľni podľa osobitného predpisu, e) podmienky poskytovania stavebných úverov v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 písm. a), f) bližšiu špecifikáciu stavebných účelov uvedených

v § 11 ods. 1, g) spôsob a lehoty preukazovania použitia prostriedkov získaných stavebným sporením na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

25. Zmluva o stavebnom sporení musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) výšku dohodnutej sumy, na ktorú sa stavebné sporenie uzatvára (ďalej len "cieľová suma"), a podmienky, za ktorých môže byť zvýšená alebo znížená cieľová suma, c) výšku a časovú postupnosť vkladov stavebného sporiteľa, d) úrokové sadzby vkladov, e) podmienky a postup pri výplate vkladov, f) podmienky poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia vrátane podmienok poskytnutia stavebného úveru pri zvýšení alebo znížení cieľovej sumy, postup pri určení poradia poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia, ako aj podmienky a postup pri výplate vkladov, g) podmienky, za ktorých môžu byť práva zo zmluvy o stavebnom sporení rozdelené alebo zlúčené s právami z inej zmluvy o stavebnom sporení, h) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení, i) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom sporení, j) vyhlásenie stavebného sporiteľa o uplatnení alebo neuplatnení nároku na poskytnutie štátnej prémie v rámci tejto zmluvy.

26. Zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokové sadzby stavebných úverov, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práva povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

27. Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

28. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len OZ) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

29. Podľa § 52 ods. 2, 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktorému tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

31. Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

33. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

35. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Žalobcu bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaní v postavení spotrebiteľov, preto uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva. Spotrebiteľské zmluvy nesmú

obsahovať neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pod sankciou ich absolútnej neplatnosti. Podľa súdu prvej inštancie zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle spotrebiteľského práva, na základe ktorých je možné presne identifikovať práva a povinnosti zmluvných strán.

36. Súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že pôvodné rozhodnutie je nutné sčasti korigovať.

37. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba z časti. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaní ako spoludlžníci uzatvorili zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý medziúver v celkovej výške 18.500 eura, pričom žalovaní sa zaviazali naďalej vykonávať vklady na účet stavebného sporenia a splácať úroky z poskytnutého medziúveru. Nakoľko žalovaní si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere neplnili, žalobca dňa 5.2.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola výška dlžnej sumy vo výške 18.868,90 eura. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.868,90 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 17.087,08 eur, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 185 eur, kapitalizovaných zmluvných úrokov do zosplatnenia vo výške 1.537,77 eur a kapitalizovaných úrokov z omeškania do zosplatnenia vo výške 59,05 eur.

38. Pokiaľ ide o zvyšný nárok tak podľa názoru súdu dlžník, v danom prípade žalovaní, je povinný platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Súd pritom odkazuje na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR R59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (porovnaj aj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti úrokov vo výške 6,59 % ročne zo sumy 17.087,08 eura od 1.3.2018 do zaplataenia zamietol.

39. Súd prvej inštancie riadiac sa pokynmi odvolacieho súdu konštatuje, že zmluvné úroky vo výške 6,59 % ročne z istiny po zosplatnení boli v pôvodnom rozsudku zamietnuté vo vzťahu k sume 1.537,77 eur, nakoľko táto suma bola pôvodne uvedená aj v žalobnom návrhu. Keďže odvolací súd uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa aj zostávajúcou sumou 114,04 eur (č. I. 2 spisu vzuadu 18.738,89 eur - 17.087,08 eur = 1.651,81 eur - 1.537,77 eur = 114,04 eur), na tomto mieste súd prvej inštancie konštatuje, že aj za predpokladu, že suma 114,04 eur predstavuje časť kapitalizovaných zmluvných úrokov, podľa názoru súdu prvej inštancie z dôvodov nižšie uvedených, neexistuje právny nárok požadovať úrok z omeškania z tejto sumy, keďže ide o tzv. príslušenstvo z príslušenstva. Súd prvej inštancie preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku z dôvodov, ako sú uvedené nižšie.

40. Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu, teda do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a žiadať si za to dohodnuté úroky. Od počiatku sú v záujme dodávateľa úroky na dohodnutú dobu, a to až do splatnosti úveru. Rovnako so zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ právo splatnosť posunúť. Niet však zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania aj po dobe splatnosti. Ak úrok nie je splatný do splatnosti, zákon priznáva za zadržiavanie finančných prostriedkov sankcie a to či už zákonné (napr. úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. dohodnutú zmluvnú pokutu).

41. Je nepochybné, že prípadná dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách indikuje neprimeraný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Je potom nevyhnutná otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody ohľadom úrokov popri úrokoch z omeškania a prípadných ďalších sankciách. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, je v neprospech žalovaného. Zákon totiž umožňuje po splatnosti priznať úroky z omeškania v zmysle § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z..

42. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Kým dohodnutý úrok predstavuje cenu za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento

zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľ na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak teda spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. Inak by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Išlo by teda o stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše došlo by k hrubej nadváhe veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky, a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potenciálnej nečinnosti. Takáto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a nemôže požívať právnu ochranu.

43. Súd prvej inštancie teda zamietol žalobu o úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných zmluvných úrokov, nakoľko je toho názoru, že právo veriteľ nemá právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, pretože ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Úročí (úrokom z omeškania) sa teda len istina, nie príslušenstvo pohľadávky. V opačnom prípade by sa vytvorila nová kategória príslušenstvo z príslušenstva, čo by aj napriek prípadnej dohode zmluvných strán bolo v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Navyše citovaný § 121 ods. 3 OZ presne definuje, že príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením, teda nie úroky z omeškania z úrokov.

44. Napokon, čo sa týka žalobcom požadovaných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 185 eur predstavujúcu poplatky za poistenie z úveru, súd prvej inštancie konštatuje, že uvedenú sumu je možné po vyčíslení a ustálení vnímať ako peňažné plnenie, pričom po vyčíslení celkovej sumy poplatkov za poistenie do splatnosti úveru nebol dôvod nepriznať aj z tejto sumy zákonný úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

45. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mal žalobca plný úspech (žalovaný mal úspech len v zanedbateľnej časti zmluvného úroku vo výške 6,59 % ročne z istiny po zosplatnení a v úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných úrokov), preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, pričom o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže

odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.